

ПЕРЕНЕСЕННЯ МОЩЕЙ СВЯТИХ БОРИСА ТА ГЛІБА ДО ХРАМУ

2 травня 2024 року (2 травня за новоюліанським календарем та 15 травня за юліанським календарем) у православ'ї святкується День Перенесення мощей князів страстотерпців Бориса (у хрещенні – Роман) та Гліба (у хрещенні – Давид) до нового храму. Історія святкування пов'язана з цілим рядом перепоховань, що їх зазнали мощі цих князів у XI–XII століттях.

Перепоховання 1115 року князів Бориса та Гліба в храмі у Вишгороді було, безумовно, подією загальнодержавного масштабу, у якій тісно переплелися родинні зв'язки між померлими князями Борисом і Глібом та їхніми нащадками.

Достеменно невідомо, де зараз перебувають мощі цих святих, проте відоме місце розташування давньоруського храму (вцілили рештки фундаментів споруди), до якого вони були перенесені.

Борис і Гліб – одні з перших канонізованих і найшанованіших святих у Київській Русі.

Вінчання Ісусом Христом князів Бориса та Гліба мученицькими вінцями (зверху). Борис іде на печенігів (знизу).

Мініатюра із Сильвестрівського збірника XIV ст.

**Вбивство князя Бориса.
Мініатюра із Сильвестрівського збірника XIV ст.**

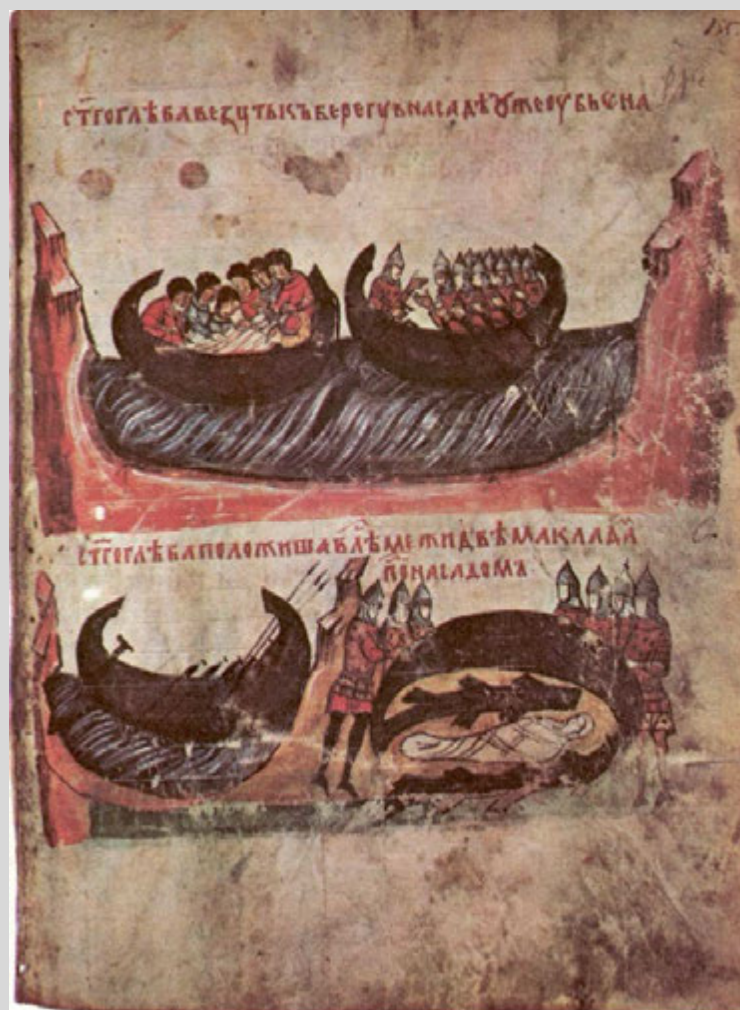
**Транспортування тіла князя Бориса до місця поховання.
Мініатюра із Сильвестрівського збірника XIV ст.**

**Тіло вбитого князя Бориса біля церкви Святого Василя у Вишгороді,
прихід до Святополка Володимировича вбивць Бориса – Путши та інших.
Мініатюра з Радзивіллівського літопису XV ст.**

**Тіло Гліба на березі річки.
Мініатюра з Радзивіллівського літопису XV ст.**

Вбивство Гліба та його тимчасове поховання між двох колод на березі річки. Мініатюра із Сильвестрівського збірника XIV ст.

**Перше перенесення мощей святих Бориса та Гліба
до дерев'яного храму**

**Князь
Ярослав Володимирович (Мудрий)
Духівництво:
митрополит Іоанн та пресвітери**

**Урочисте перенесення мощей Бориса та Гліба
до нової церкви в 1072 році**

**Князі:
Ізяслав Ярославич
Святослав Ярославич
Всеволод Ярославич
Духівництво:
митрополит Георгій
єпископ переяславський Петро
єпископ юр'євський Михаїл
ігумен печерський Феодосій
ігумен монастиря Святого Михайла Софроній
ігумен монастиря Святого Спаса на Берестові Герман**

**Зцілення сліпого біля поховання святих Бориса та Гліба,
будівництво нового храму для перепоховання мощей у Вишгороді.
Мініатюра із Сильвестрівського збірника XIV ст.**

**Зцілення кульгавого біля поховання святих Бориса та Гліба.
Урочистий обід князя Ізяслава, освячення храму.
Мініатюра із Сильвестрівського збірника XIV ст.**

**Служба при перенесенні мощей Бориса та Гліба до нової церкви,
закладеної Ізяславом Ярославичем.
Мініатюра з Радзивілівського літопису XV ст**

**Урочистий обід князів після святкової літургії.
Мініатюра з Радзивіллівського літопису XV ст.**

**Урочисте перенесення мощей Бориса та Гліба
до нового мурованого храму в1115 році**

Князі:

Володимир Всеволодович (Мономах)

Давид Святославич

Олег Святославич

Духівництво:

митрополит Никифор

єпископ чернігівський Феоктист

єпископ переяславський Лазар

єпископ білгородський Микита

єпископ юр'євський Даниїл

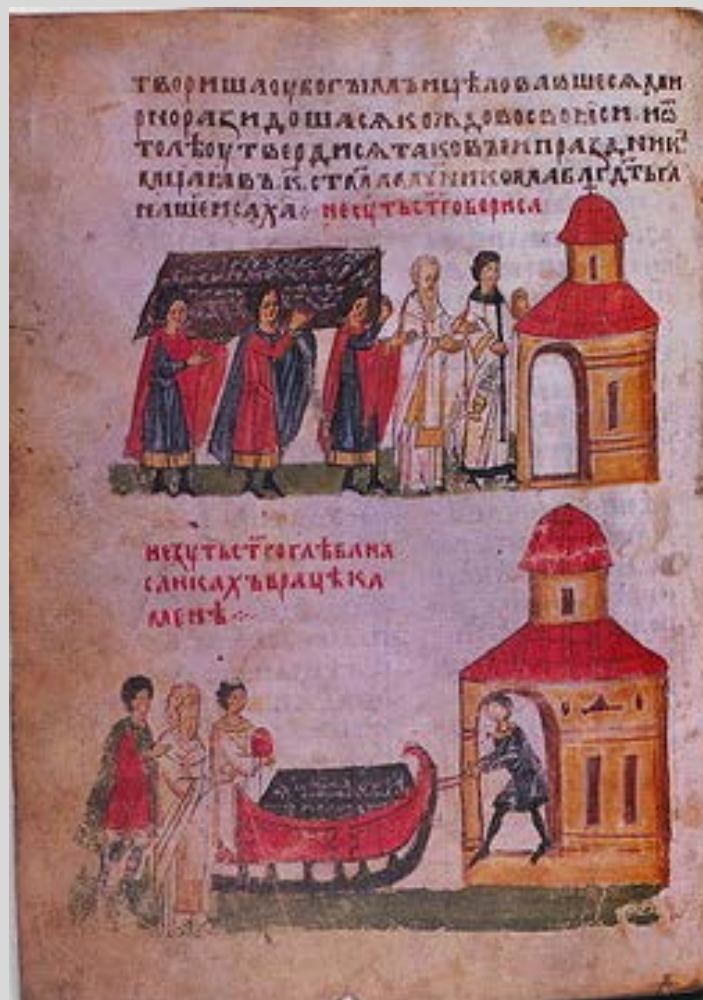
ігумен печерський Прохор

ігумен монастиря Святого Михайла Сильвестр

ігумен монастиря Святого Спаса на Берестові Сава

ігумен монастиря Святого Андрія Григорій

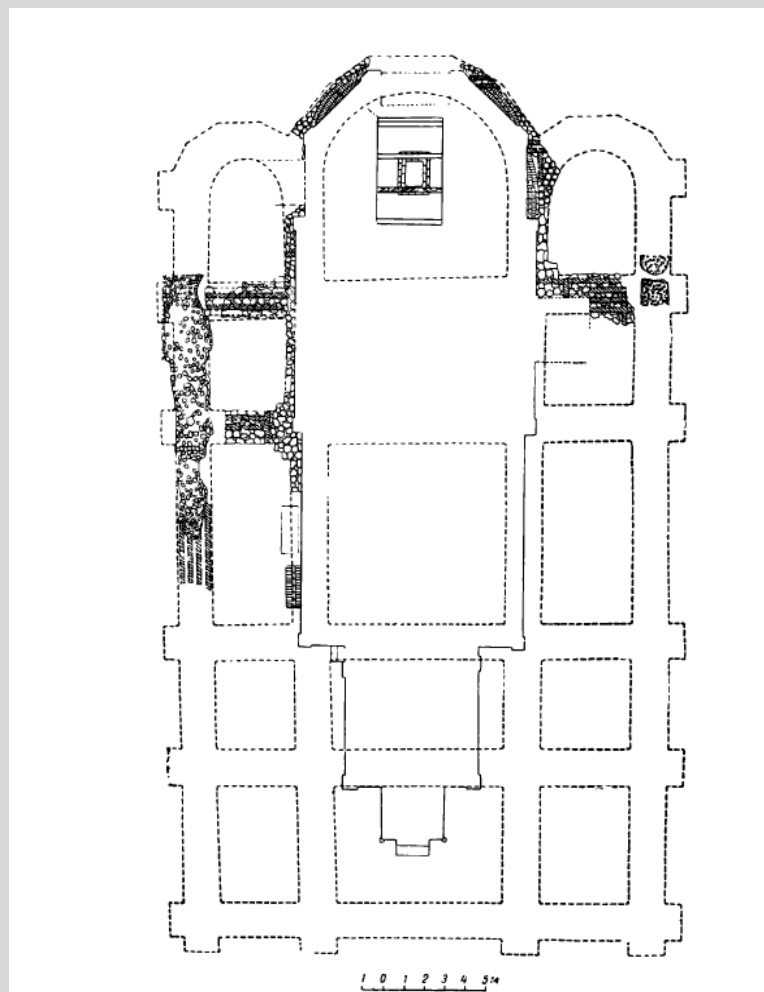
ігумен кловського монастиря Петро та інші ігумени

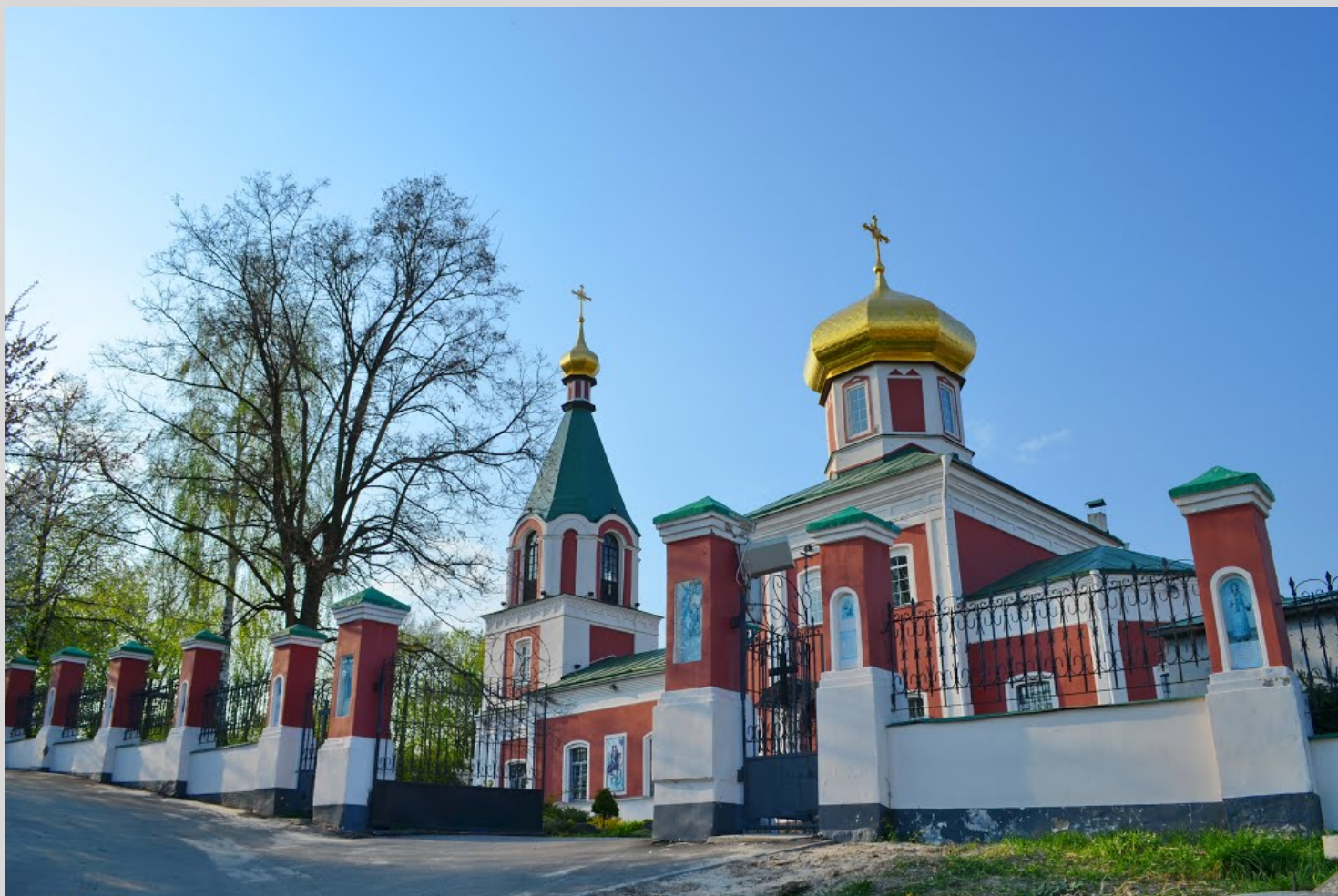
**Перенесення мощей святого Бориса до нового хаму (зверху).
Перенесення мощей святого Гліба до нового хаму.
Мініатюра із Сильвестрівського збірника XIV ст.**

Перенесення мощей Бориса та Гліба князями Володимиром Всеволодовичем (Мономахом), Давидом Святославичем, Олегом Святославичем і духівництвом до нової мурованої церкви. Мініатюра з Радзивіллівського літопису XV ст.

**План-реконструкція храму XI-XII ст. у Вишгороді,
куди було перенесено моці Бориса та Гліба**

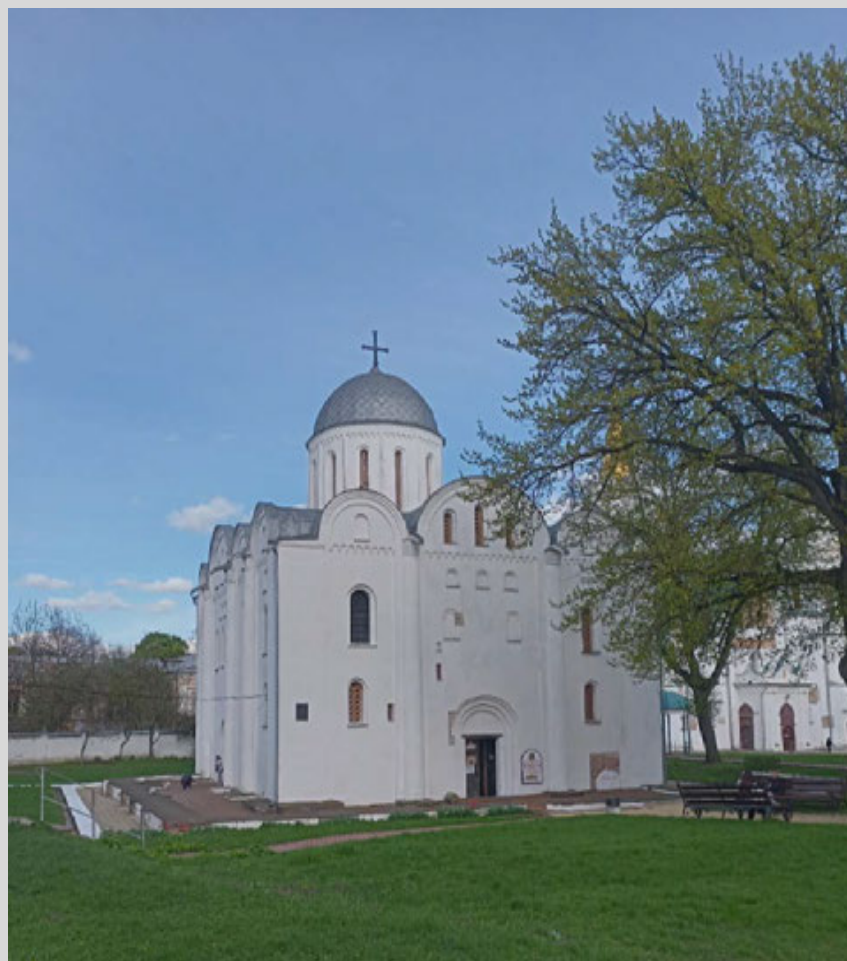

Вишгородська Борисоглібська церква(1861–1863 рр.), збудована на місці Борисоглібського храму XI-XII ст.

Пам'ятка входить до Вишгородського історико-культурного заповідника (<https://vikz.org.ua>)

**Фрагмент стіни втраченого храму XI-XII ст. у спеціальному павільйоні на території Борисоглібської церкви (1861-1863 рр.).
Вишгородський історико-культурний заповідник (<https://vikz.org.ua>)**

Борисоглібський собор у Чернігові, що входить до Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» (<https://oldchernihiv.com>). У соборі міститься усипальня князя Давида Святославича – учасника перенесення мощей святих Бориса та Гліба у 1115 році.

Аркасолні ніші під поховання в Борисоглібському соборі в Чернігові

**Дивіться статтю Романа Луценка «Обряд перепоховання князів Бориса та Гліба у Вишгороді»:
http://mdch.kiev.ua/sites/default/files/public/pdf/20240430_01o.pdf**